Curaçao den 31n. Mei 1884. No 22.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, Curaçao, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, Aruba. — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

ZAL DE PAUS ROME GAAN VERLATEN?

— —o:o——

Kort geleden seinde ons de telegraaf: *Leo XIII zal Rome gaan verlaten.* Eerder zouden wij op een bericht aangaande 's Pausen vertrek uit de Eeuwige Stad achtgeslagen en het zelfs onder onze *Nieuwsberichten* eene plaats gegeven hebben, als het telegram geluid had: de Paus heeft Rome verlaten.

Toch zijn er onder de berichten, welke klaarblijkelijk een onwaarheid behelzen, sommige, die een groote waarheid ten grondslag hebben; die menigmaal op de mogelijkheid en waarschijnlijkheid wijzen van het verdichte feit; die ons den tegenwoordigen toestand, waar een gewichtige gebeurtenis uit geboren moet worden, in volle klaarheid bloot leggen, en tegelijk de verre draagkracht van het feit der toekomst aanschouwelijk maken.— De eerstvolgende mail bracht ons dan ook de noodige ophelderingen over het aangekondigde wereldnieuws. Geheel de Christenheid in de Oude Wereld hield vragend het oog naar Rome gekeerd: zal de Paus het Vaticaan en Rome verlaten? en overal in de pers zette men zich tot een ernstige beschouwing van het vraagstuk om tot een gereede oplossing te komen. Onder al die beschouwingen nu en oplossingen, want tot meer dan één antwoord leende zich de vraag, leverde de Parijsche *Figaro* de verstandigste en belangrijkste. Zelfs bij de *Moniteur de Rome* kwamen zij in aanmerking. Ook om vele andere redenen is het artikel van de *Figaro* van Donderdag 7 April jl. te gewichtig en opmerkelijk, om het hier niet voor onze lezers in zijn geheel te laten volgen.

———

Zal de Paus Rome gaan verlaten?

Die vraag wordt gesteld. En de ontroering, de angst, door de mogelijkheid alleen van dit vertrek veroorzaakt, bewijst genoegzaam welk een aanzienlijke plaats het Pausdom, ook nog in onzen tijd, inneemt.

't Is niet voor 't eerst sedert 1870, dat de mogelijkheid van 's Pausen ballingschap wordt besproken.

Van den dag af, waarop Piémont zich had meester gemaakt van Rome, met de belofte het Vaticaan te zullen eerbiedigen — zooals het vroeger beloofd had Rome te eerbiedigen, toen het zich van een groot gedeelte der Kerkelijke Staten meester maakte— van dien dag af moest de Paus bevreesd zijn dat, naar de uitdrukking van Bonghi, „de revolutie het pausschap tot een Italiaansche instelling zou willen maken." Pius IX droeg aanstonds zorg de zoogenaamde „waarborgenwet" in haar waar karakter te doen kennen, een wet, gelijk later Minghetti getuigde, „van zuiver oogenblikkelijk belang en van voorloopigen aard", in waarheid niets dan een valstrik om de Europeesche diplomatie te doen gelooven aan het behoud der onafhankelijkheid van den H. Stoel. Had de afgevaardigde Bortolucci niet in de volle vergadering der Kamer bekend, dat die wet herinnerde aan het „Koning der Joden; waarmêe Christus werd begroet, nadat men Hem aan het kruis had vastgehecht?"

Pius IX ging reeds toen met het denkbeeld om Rome te verlaten. Een villa op Corsica in de nabijheid van Bastia werd zelfs, met het oog op dit vertrek, reeds gehuurd in November 1870 en in huur gehouden drie jaren lang, — als ik mij niet bedrieg, tot het vertrek van het Fransche oorlogschip, de *Orenoque.*

Twee jaar later, in 1872, werd een overeenkomst getroffen met den keizer van Oostenrijk, om bij voorkomende moeilijkheden, het toekomstig Conclave te doen plaats hebben in Tyrol, te Brixen bij Salzburg en Miramar bij Triëst.

In 1872 was alles gereed voor het vertrek des Pausen naar Brixen; uur en dag waren bepaald. Het vaartuig, bestemd om Pius IX te vervoeren, lag voor anker te Civita-Vecchia; de meubels zelfs voor het verblijf van den H. Vader, tijdens zijn overtocht waren gereed. De Paus zou vertrekken van het station van St. Paulo met slechts één vertrouweling, toen een onvoorzien voorval de afreis deed uitstellen en verhinderde.

Weet ook iedereen niet, hoe in 1882 een uitstekend aartsbisschop, later kardinaal, met het oog op een vertrek uit Rome, belangrijke aankoopen deed van onroerend goed op het eiland Malta?

Is sedert de toestand van den Paus verbeterd? Integendeel, zij verergert met den dag.

———

Ongetwijfeld, de Paus zou Rome nergens terugvinden. Zijn vertrek zou een ballingschap zijn. Maar, wat men moge beweren, en hoe men het moge betreuren dat de Paus gedwongen werd om voor een tijd de historische en traditioneele hoofdstad der Christenheid te verlaten, de geheele katholieke wereld weet, dat waar de onfeilbare Paus is, dáár ook de Kerk zal zijn: *ubi Petrus, ibi Ecclesia.*

Voorzeker, de Paus en Rome zijn zoo nauw en zoo lang reeds aan elkander verbonden, dat het onverklaarbaar schijnt, dat zij zonder elkander zouden leven, dat de opvolger van Petrus zich verwijdert van de graven der Apostolen; dat zooveel godsdienstige herinneringen, zooveel historische tradities, zooveel kostbare monumenten, zooveel eerbiedwaardige gebruiken — zelfs zooveel verscheiden belangen in het geheele personeel van het kerkelijk beheer,— eenmaal plotseling zullen worden losgemaakt van het beginsel dat hun leven geeft, ten minste zullen worden verlamd, ontwijd en als vernietigd. Dat alles is waar; maar er is één zaak, die voor de Kerk nog meer noodig is dan herinneringen, traditiën, monumenten en alle, ook de dierbaarste bijzondere belangen: het is de volle vrijheid, de souvereine onafhankelijkheid van het Hoofd der Kerk.

„De vrede des gewetens", sprak Montalembert, later door mgr. Dupanloup aangehaald in een welsprekende redevoering ter Nationale Vergadering, „de godsdienstige vrijheid der Katholieken heeft tot *conditio sine qua non* de vrijheid van den Paus; want als de Paus, de opperste rechter, die in laatste beroep beslissende rechtbank, het levend orgaan van geloof en wet der katholicken, niet vrij meer is, dan houden ook wij daardoor op vrij te zijn...."

Die vrijheid van den Paus, die onafhankelijkheid der Katholieke Kerk te handhaven is de eerste zorg van Leo XIII evenals van Pius IX. En wanneer zijn toestand (dien Leo XIII, ondanks de gewone gematigdheid zijner uitdrukkingen, niet geaarzeld heeft onlangs *onhoudbaar* te noemen) den Paus dwong Rome te verlaten, dan zou niemand zich daarin kunnen vergissen; de vrijheid, de onafhankelijkheid van den H. Stoel zouden te Rome niet mogelijk meer zijn.

———

Kan men heden ten dage beweren dat de Paus vrij is?

De tegenstanders van het Pausdom hebben menigmaal den draak gestoken met „het vochtig stroo van 't Vaticaan". Zij zeiden, dat geen enkele Italiaansche Wet den „gevangen Paus" belette zijn „gevangenis" te verlaten.

Waarheid is, dat niet slechts de Paus zijn paleis niet kan verlaten, maar dat hij zich zelfs niet van verre, aan een venster van dat paleis kan vertoonen. Algemeen bekende feiten, onverdachte getuigenissen bewijzen het.

Op zekeren dag in 1874, treedt Pius IX naar een open venster: eenige jonge lieden, die het Sint-Pietersplein overgaan, zien het witte gewaad van den Paus en roepen: *Vira Pio Nono!* Anderen protesteeren. Zij die den Paus begroetten werden in hechtenis genomen, sommigen zelfs verbannen....

Pius IX die zich niet kon vertoonen, — zou hij hebben kunnen uitgaan?....

———

In 1877, op den dag zijner verkiezing, doet Leo XIII aan de autoriteiten de vraag stellen, of zij voor de orde kunnen instaan, in het geval dat de nieuwe Paus, gelijk gebruikelijk was, van de loggia der Vaticaansche baziliek zijn zegen *Urbi et Orbi* zou geven. Crispi, toen minister— dezelfde die tegen het Pausdom zulke hevige bedreigingen deed hooren — Crispi haast zich de verantwoordelijkheid te weigeren voor al wat in dit geval zou kunnen plaats hebben ...

Overigens, men vergeet het schandaal niet, dat in den nacht van 13 Juli 1881 plaats had bij het overbrengen van Pius' stoffelijk overschot van S. Pieter naar S. Lorenzo buiten de muren. De lijkstoet wordt uitgejouwd, beleedigd en met steenen geworpen. En in die stad Rome, waar men den eerbied voor den Paus had „gewaarborgd", kon de *Lega della Democrazia* den volgenden dag ongestraft berichten, dat men

„het kreng van Pius IX naar zijn laatste rustplaats had gevoerd" en verklaren dat naar hare meening Pius IX een groote dwaas was geweest. „Hij vertegenwoordigde de Katholieke Kerk", zoo voegde het democratische blad daaraan toe, „die tegenwoordig tot haar monsterachtigste dwaasheid is gekomen. Men heeft zijn lijkstoet uitgefloten; wij verheugen ons er over en wij zouden nog luider hebben toegejuicht, wanneer de overblijfselen van den grooten dwaas boven van de brug van San Angelo in den Tiber waren geworpen."

Deze beleedingen ontlokten aan het dagblad *l'Italia*, dat niemand van vijandigheid tegen het Quirinaal zal verdenken, deze veelbeteekenende bekentenis: „men ziet wel, dat de Paus inderdaad gevangen is in het Vaticaan en dat hij zich niet daar buiten kan begeven. Is een overleden Paus aan zulke beleedigingen blootgesteld, wat zou er niet gebeuren met een levenden Paus, wanneer hij zich in 't openbaar durfde vertoonen?"

Alle dagen, door woord en geschrift en afbeelding, komen nieuwe beleedigingen, nieuwe uittartingen voor tegen den Paus en den H. Stoel, dien men zich plechtig verbonden had te eerbiedigen.

Nu eens vraagt men „de afschaffing van het Pausschap"; dan weêr noemt men Pius IX „een eerloos opperpriester", zijn opvolger „een leugenaar" en „een lasteraar"; men eischt „de opheffing van waarborgen en gewaarborgde" of wel men betuigt met den oud-minister van gisteren, den minister wellicht van morgen, Crispi, „dat het pausdom de vijand is, de ware vijand de Paus!.."

Onlangs vorderde de *Diritto* een krachtige toepassing der wetten tegen den Paus en zijn aanhang". Terzelfdertijd sprak de *Fanfulla*, die als 't orgaan geldt van het hof op 't Quirinaal, van „de onbestaanbaarheid van het Vaticaan met Rome."

Het geweld wordt dus hoe langer hoe driester; de toestand van den Paus hoe langer zoo meer „onhoudbaar". Niet slechts meer de ultra's, Garibaldi of Alberto Mario bijv., beleedigen en bedreigen den Paus; maar Crispi de oud-minister; niet alleen meer de *Lega*, maar de *Fanfulla* en de *Diritto*.

Bonghi zelf erkende het reeds bijna drie jaar geleden in de *Nuova Antilogia* van (15 Aug, 1881). „Men heeft, en herhaaldelijk, beleedigingen en geweldadigheden gepleegd tegen den Paus op alle wijzen door de wet verboden; ik herinner mij niet, dat ook maar een enkele maal de overtreders zijn gestraft".

Wat zou Bonghi heden ten dage wel zeggen?....

(Wordt vervolgd).

FENOMENO CREPUSCULAR.

(*Sigimentoe.*)

Opinion di Isaac P. Noyes
April 19, 1884.

Manera un argumentoe koe por companja, nan ta bisa, koe huma di un mondi koe a kima na Michigan algun anja pasar, a causa un condicion particular di atmósfera. E gran kimamentoe a socede riba un dia, koe lugar di barometer ta bao, tabata riba un linja di latitud haltoe pasando di West na Oost. Naturalmente e bientoe-aí a lastra e huma, koe ta muchoe mas ligé koe stof. El a bruha coe humedad di un lugar masjar grandi di barometer „abao" i el a causa un color un poco geel den atmósfera. Esai sin embargo no a dura sino algun ora i solamente na algun lugar faborabel nan a mirele.

Akí nos ta mira atrobé utilidad di *carta di weer;* si no tabata p'e carta-aí, nunca lo nos por a doena un splicacion satisfactorio di e fenómeno koe e gran candela di Michigan a causa.

Si e delicado colornan di cieloe no ta causar di stof, kiko ta causa nan anto?

Sin carta di weernan, mi ta kere koe té ainda lo nos ta den scur tocante e asuntoe-aí.

Pa promer lugar e color coral no ta nada nobo; solamente algun condicion algun bé ta mas faborabel koe otro. Semper el a existi i l'é existi semper independiente di temblor, di vulcan etc. Naturaleza ta troca semper; movemientoe di atmósfera ta parce mas un kaleidoscoop coe cualkier otro cos. (Kaleidoscope ta un sorto di cos di hunga manera un kijker; na un di su punta é ta jeen di pida pida glas di toer color, i ora hende mira n'e otro punta, hende ta mira toer sorto di figura di mas boenita i koe ta troca segun hende draai e kijker rond).

Na berano i na fin di 1883 movemientoe di "barometer haltoe riba Estados Unidos", tabata masjar na meimei i masjar extenso (hanchoe di toer banda), i el a causa e fenómeno particular-aí riba un gran parti di tera.

Nos no sabi na ki condicion barometer tabata na otro partinan di mundoe; nos ta papia mas particularmente di Estados Unidos; sin embargoe si ciertoe condicion ta doena ciertoe efectoe akí, ta masjar natural di bisa, koe e mees efectoe ta producir di e mees causa na otro camina.

Como awor ta masjar bon determinar coe e carta-aí, bientoe ta supla di lugar di lugar di barometer haltoe na abao, foi Seroe di atmósfera na su valai.

Tendencia di esakí ta di libra "Seroe" di toer nubia i humedad; ma ainda ta imposibel di kita foi "Seroe" toer, toer humedad; semper ún poco lo meste keda, i ta hustamentoe e poco-aí koe ta bira masjar rarificá, koe ta produci e resultado-aí. Si nos weita rond i riba nos, no ta mira poco of ningun cos koe parce evaporacion (dampmentoe di awa), sin embargoe é ta socedé semper. Ora solo ta ún poco bao di horizon, ora é ta schijn horizontal den di e masa di humedad liger koe ta ajá-riba, anto e color delicado koe promer no tabata obserbá, ta sali na bista. Accion di straal di solo ta meescos koe ora é ta schijn riba un nubia bon formar— ta un efectoe di e mees principio, ta noema koe su material ta mas planar. E particulanan (partida masjar chikitoe) di humedad ajariba ta masjar fini i masjar leeuw foi otro; p'esai efectoe di straal di solo den nan ta mas planar i mas transparente. Ta meescos koe ora hende mira deer di un pida glas di bentana, promer plat i despues riba cantoe, plat, nos no ta mira ningun color; riba cantoe, pasobra nos ta mira deer di un masa mas grandi, é glas tien un color berde masjar klaar.

Nos ta mira e mees idea-akí den salimentoe i bahamentoe di solo i di luna. Un noche klaar sin nubia, ora ta parce koe no tien nada ta stroba claridad di strejanan, si nos mira na laria, nos no ta ripara nada koe parce humedad sikiera den atmósfera; ma si nos tira wowo na horizon, ora nos ta mira deer di atmósfera *riba cantoe*, manera nos dici di glas, i si nos ripara parcementoe di strejanan-aí, of salimentoe of bahamentoe di luna, lo nos mira koe aí atmósfera ta doena un glas coral n'e astro koe ta sali of baha, koe é no tien ora é subi meimei di cieloe. Un noche klaar, lo ké ta causá di un lugar di barometer haltoe, un Seroe di atmósfera, luna, ora é ta na meimei ta klaar, blancoe manera plata, i toch t'é mees luna koe na horizon tabata coral scur. Calor di luna no a troca; ta solamente e cos koe nos ta mirele deer, ta causa e diferencia di color.

Na ciertoe ocasion, riba un noche klaar, limpi "haltoe", ora luna ta jeen, promer k'é sali, ora é ta un poco bao di horizon, é ta schijn di tal manera deer di e parti mas abao di atmósfera, koe ta parce un gran incendio; luna ta sali coral manera candela; ma su color scur, poco ta bira mas klaar segun é ta subi, i ora é ta na haltoe, nos ta bin haja sabi koe su color no tabata mas koe un ilusion causar di lo ké tabata rond di dié. Nunca mi a tende koe ningun hende a kere koe motiboe di esai tabata "stof meteórico", i sin embargoe ta un efectoe di mees principio. Pone solo camina nos a cuba di mira luna, anto motiboe di su abundancia mas grandi den luz, su efectoe lo ta muchoe mas grandi també.

Di manera koe e color coral delicado koe nos tien mainta i atardi ta causa di straal di solo deer di un atmósfera haltoe jeen di bapor di awa masjar rarificá.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New-York vertrekken: 1, 17, 27 Juni— zij worden uit New-York hier verwacht: 4, 15, 25 Juni.

— Zr. Ms. schroefstoomschip 1ste klasse *Tromp*, onder bevel van den Kapitein ter zee P. TEN BOSCH adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje, is verleden Zaterdag, des namiddags, van Paramaribo [Suriname] alhier aangekomen. In het *Schottegat* ten anker gekomen, wisselde het saluutschoten met het *Waterfort*.

Gistermorgen bracht de heer Gouverneur der Kolonie, vergezeld van den commandant der troepen en van het garnizoen en van een ZHEG's adjudanten, een bezoek aan boord van dien oorlogsbodem, bij welke gelegenheid er ter Zijner eere saluutschoten werden gedaan, die door het *Waterfort* werden beantwoord.

De *Tromp* is bewapend met 6 stukken van 17 c. M. en 8 van 12 c. M. Zij heeft eene bemanning van 283 koppen en een stoomvermogen van 3000 paardekrachten. 17 adelborsten doen aan boord den oefeningstocht mede.

NEDERLAND.

Wat wij in de jongste statistieken omtrent den kwijnenden toestanden der Hoogere Burgerscholen vinden aangetoond, kan eveneens bewezen worden betreffende haren invloed op de wetenschappelijke ontwikkeling en de enorme sommen, die zij verslinden. Slechts een paar cijfers laten wij hier volgen, om er althans eenig denkbeeld van te geven. Er werden in 1882-83 geëxamineerd 1516 jongelieden, die de Hoogere Burgerschool wilden bezoeken. Daarvan werden niet minder dan 356 afgewezen, of omstreeks 20 pCt., een bewijs, hoe slecht het onderwijs is aan de openbare lagere scholen, want van deze scholen kwamen de leerlingen over het algemeen. Hoe treurig het met het onderwijs op de Hoogere Burgerscholen zelve gesteld is, blijkt weer hieruit, dat 3423 leerlingen aan het einde van het schooljaar werden geëxamineerd om naar een hoogere klasse over te gaan, en bij alle overgangs-examens werden 883 leerlingen of 25 pCt. afgewezen. Bij de eind-examens werden 34 leerlingen afgewezen van de 283 of 12 pCt. Nu bestond de 5e. klasse in dat jaar uit 331 leerlingen. Er waren er dus 48, die aan het eindexamen niet durfden deelnemen, of wederom 14 pCt.

Nu een enkel woord over de uitgaven. Het geheele bedrag der uitgaven voor het middelbaar onderwijs, verminderd met dat der ontvangsten, bedroeg in 1882—1883 voor het Rijk f 617,494.70½ en voor de gemeenten f 502,256.38, te zamen f 1,119,751.08½. Deelt men dat cijfer door het aantal der leerlingen, die de Hoogere Burgerscholen bezochten, namelijk 4430, dan blijkt dat iedere leerling in 1882—1883 van Rijks- of gemeentekas een cadeau ontving van omstreeks f 253, en deze leerlingen zijn over het algemeen zonen van gegoede ouders, in zeer veel gevallen zonen van ouders, die deze ergerlijke wetten op 't openbaar onderwijs gemaakt hebben of uitvoeren.

— De schoolbevolking was 1 Jan. 1883 294,950 jongens en 268,135 meisjes, of 5327 j. en 5826 m. meer dan in 't vorige jaar. Het getal dagscholieren nam dus zeer toe, maar in tegenstelling van het vorige jaar veel meer aan jongens dan aan meisjes. Ook thans weder kwam de vermeerdering voornamelijk ten goede van de *niet-gesubs. bijz. scholen*. Deze namen met 7636, de openbare met slechts 3864 leerlingen toe.

BEVRIENDE HOOFDEN.

Omtrent een onlangs medegedeelde poging van een der oogenschijnlijk met ons bevriende hoofden in Atjeh, om eene troepenafdeeling door verraad in een hinderlaag te voeren, vermeldt de *Java Bode:*

Bij Lambaroe ligt een zoogenaamd „bevriende" Kampong, welke onlangs, naar het zeggen van de bewoners, aangevallen was en onze hulp verzocht. Op dit verzoek werd een troep van 80 Militairen met een bevelvoerenden Officier daarheen gezonden en allerhartelijkst ontvangen.

De officier informeerde waar de vijand te vinden zou zijn, en kreeg de noodige aanwijzingen. Toen hij naar de bewuste plaats wilde oprukken, stelde het Kamponghoofd hem met een uiterst vriendschappelijk gelaat voor: om *tachtig* zijner Atjehers, met den klewang gewapend, tot versterking van den troep, mede te laten gaan.

—„En waar zouden die dan loopen?" vroeg de officier.

—„Wel, hier en daar, tusschen de soldaten in!" was het antwoord.

De bevelvoerende officier dacht na, wantrouwde het voorstel en begon lont te ruiken.

—Neen, jij gaat mêe, en die anderen blijven thuis, zoo luidde al spoedig zijne beslissing.

Zoo gezegd, zoo gedaan.

De troep marcheerde af, met grooter voorzorgen en omzichtigheid dan anders het geval zou geweest zijn, en kreeg al spoedig kennis van een voor den vijand gelegde hinderlaag, *sterk twee honderd en vijftig man!*

Men kan zich voorstellen, wat het gevolg zou geweest zijn, als men, goedgeloovig en vol van den civielen geest, met een Pruys-Van-der-Hoeven-vertrouwen, het schijnbaar zoo hartelijke aanbod van het bevriende kamponghoofd had aangenomen. Als hoenden zouden onze brave soldaten gemassacreerd zijn geworden door de medemarcheerende vrienden.

Thans is door de bedachtzaamheid van den bevelvoerenden officier een leelijk échec voorkomen.

De vijand is zelfs, naar men ons meldt, door een goed geslaagden flank-aanval uiteengejaagd en heeft belangrijke verliezen geleden. En het verradelijke kamponghoofd? Misschien heeft hij zijn straf wel reeds ondergaan.

— Van den heer *A. van der Burg* te Schiedam zijn *negen-en-negentig* stuks vee afgemaakt, waarvan gebleken is, dat *niet één enkel beest ziek was!*

— *De Tijd* bericht, dat de heer Mr. *J. L. W. van Ysselstein*, onlangs aan de Amsterdamsche Universiteit in de rechten gepromoveerd, den 17 April j. l. in de St. Ignatiuskerk te Amsterdam tot de Katholieke Kerk is overgegaan.

Bij de vermelding van dit feit herinnert het Amsterdamsch orgaan aan den overgang tot onzen godsdienst van de Jonkheeren *Isaac* en *Johan van den Berch van Heemstede* in het vorige jaar.

ROME.— *De Gravin Gianotti*, echtgenoote van Graaf Gianotti, eersten ceremonie-meester in het Quirinaal, heeft zich bekeerd en is uit het Protestantisme teruggekeerd tot de Moederkerk. Het H. Vormsel

werd haar toegediend door Cardinaal Howard. Zij had tot meter *Dona Olimpia*, princes van Arvilla.

— Vrijdag 11 April l. l. zijn alhier openlijk tot het Katholiek geloof overgegaan en gedoopt mijnheer en mevrouw *Adler* alsmede hun dochter en haar echtgenoot de heer Blumerstock. Als doopborgen stonden de Graaf en de Gravin *de Montgelas*. De heer *Adler*, een rentenier van groot fortuin, is niemand anders, dan de in Oostenrijk vooral zoo beroemde architekt van dien naam; zijn schoonzoon, de heer *Blumerstock* heeft aan het ministerie en bij de pers een aanzienlijke betrekking.

BERLIJN.— De Poolsche priester Kruszka, die den 19n April j. l. te Koldrab, ten huize van den heer Von Zawadski, door wien hij op een kopje thee genoodigd was (!) verraderlijk werd gearresteerd om in den nacht naar de gevangenis van Wongrowitz getransporteerd te worden, is den 23n daaraanvolgend weder ontslagen tegen betaling van 2000 mark door zijn bloedverwanten. Hij was namelijk 10 jaar geleden, wegens 5 priesterlijke handelingen, zonder verlof van de Pruisische regeering uitgeoefend, tot bovengemelde som of 260 dagen gevangenistraf veroordeeld.

— De nieuwe Pruisische *Staatsraad* is nog steeds in den maak, en wat er de eigenlijke bevoegdheden van zullen zijn, is het geheim der goden. De officieuze bladen preveken zoowat van „zorgvuldige voorbereiding der in te dienen wets-ontwerpen”, van „verlichting der ministerieële werkzaamheden”, van „voorlichting der ministers”, enz. maar het fijne van de zaak vertellen zij niet, of weten zij wellicht ook zelven niet. Het heet ook, dat Miguel, de nat. lib. burgemeester van Frankfort, en misschien ook Bennigsen er zitting in zullen hebben, en dat Bismarck de *feitelijke* president zal wezen, terwijl de Kroonprins den *nominalen* moet voorstellen.

ENGELAND.— *Parnell*, de apostel van *no rent* [geen pacht], heeft, in strijd met zijn leer, dezer dagen een pachter vervolgd wegens een som van £ 150, welke deze hem schuldig was. Uit het voorgelezen pachtcontract bleek, dat Parnell zijn pachters de strengste voorwaarden stelt, die een eigenaar stellen kan. Na het te hebben voorgelezen, riep de advocaat van den gedaagde verbaasd: „Ik wrijf mij de oogen, en vraag mij af of ik niet sneeuwblind ben.” *Parnell*, die persoonlijk verschenen was, kreeg met dat al zijn zin. Of hij ook nu nog de driestheid hebben zal om den Ierschen pachters aan te raden geen pacht te betalen!?

— De Engelsche Regeering heeft besloten werkdadige pogingen in het werk te stellen om de equipage van de *Nisero* te bevrijden, met *goedkeuring* en *medewerking* van het Nederlandsch gouvernement. Er zal evenwel geen Engelsche krijgsmacht tegen de Radjah van Tenom worden afgezonden, maar alle middelen zullen worden in het werk gesteld om de vrijlating der gevangenen te verkrijgen. Men verzekert, dat van de 16 gevangen matrozen reeds 4 zijn overleden; het gouvernement zal een pensioen uitbetalen aan de vrouwen en nagelaten betrekkingen der gevangenen en het bedrag daarvan zal door Nederland worden teruggegeven.

— De *Internationale en Universeele Tentoonstelling* in het „Kristallen Paleis” te Sydenham — den 23 April j. l. door den lord-mayor van Londen geopend, waarbij een uitgebreid muzikaal program werd ten gehoore gebracht door circa 2000 zangers — heeft meer dan 4000 inzendingen ontvangen, die in 30 afdeelingen geclassificeerd zijn.

De twee vooral aantrekkelijke zijden van de Tentoonstelling zijn de afdeelingen *marine* en *schoone kunsten*. Tot de laatste hebben alle natiën ijverig bijgedragen. Niet minder dan 14 gemakkelijk ingerichte galerijen geven den kunstschat te aanschouwen. Van Groot-Brittannië zijn werken van 400 meesters aanwezig.

TURKIJE.— De Paters Lazaristen hebben te *Smirna* een groot lokaal gekocht, in het beste gedeelte der stad, om er hun onderwijs te geven. Het getal hunner leerlingen is zoo toegenomen, dat de vroegere lokalen niet meer toereikend zijn.

TONKING.— In de provincie Laos, zijn alle Missionarissen,— slechts één ontsnapte— vermoord geworden. 30 catechisten, allen leeken, werden insgelijks om het leven gebracht: van de Priesters Missionarissen noemt men de HH. *Seguret, Gelot, Rival, Antoine* en *Manissol*.

De Mandarijnen vermoorden de helden der Propaganda Fide, de Regeering van den Piemonteeschen koning plundert ze.

EGYPTE.

Naar aanleiding van de voorgenomen Londensche Conferentie betreffende Egypte ontspon zich tusschen de Engelsche en de Fransche pers een vrij heftige polemiek, waarbij soms uitdagende „liefelijkheden” over het Kanaal vlogen. Zooals men weet, willen Engeland en de overige mogendheden, behalve Frankrijk, enkel de *financieële* zijde van het Egyptische vraagstuk ter Conferentie behandeld zien, en staat alléén Frankrijk er op, dat ook vooral de *politieke* verhoudingen in gemeen overleg zullen geregeld worden. Natuurlijk hebben Jules Ferry en de ambassadeur Waddington hiermede ten doel, aan Engeland de „*alleenheerschappij*” over Egypte te betwisten en zoo mogelijk Frankrijks verloren invloed aldaar te herstellen. Maar dat juist willen de Britten volstrekt niet. „*Wij* hebben goed en bloed gegeven”, zeggen zij, „terwijl de Franschen intusschen rustig toekeken; aan *ons* derhalve de buit. *Wij* hebben Arabi overwonnen en Osman Digna verslagen; *wij* zullen ook den Mahdi wel klein krijgen, als we 't maar eens voorgoed gaan meenen. *Wij* hebben ook bij het Suez-kanaal meer dan éénige andere mogenheid belang, en willen onzerzijds een oog sluiten, wanneer de Franschen, behalve Tunis, ook nog Madagascar annexeeren. *Egypte* echter, zoowel als Soedan, moet aan *Engeland* blijven”. De *Times* achtte zelfs een Britsch protectoraat niet voldoende, en eischte vrij onbewimpeld de eenvoudige annexatie. De *Standard* sprak van „permanente bezetting”, en voegde er bij, dat in geen geval aan Frankrijk iets hoegenaamd mag worden toegestaan wat op invloed of gezag zou gelijken. En de ministerieële *Pall Mall Gazette* zeide mede, dat een permanente bezetting onvermijdelijk schijnt en dat Frankrijks invloed *tot elken prijs* moet belet worden.— „Tot elken prijs”?.... „Ook ten koste van een bloedigen oorlog?” vroegen nu de Fransche bladen, en natuurlijk zetten de meesten hunner zich bij die vraag ook al aanstonds in positie, om de pen met den degen te verwisselen. De bezadigde *Monde*, het ernstige van den toestand doorziende, wees op het gevaarlijke dezer al de heftige polemiek, en meende dat Frankrijk en Engeland, in beider welbegrepen belang, liever met allen ijver naar het handhaven van vredelievende betrekkingen moeten streven, in stede van aldus noodeloos met sabel en sporen te rammelen.

— In de laatste dagen is van *Hewett*, betreffende zijn zending bij Koning Jan, niets naders meer vernomen. Men weet alleen, dat Hewett, na den 7n April met 240 muilezels, 40 kameelen, 15 ruiters en 550 man van Massowah vertrokken zijn, op Paaschdag [13 April] in het kamp van *Ras Aloelas* door 1500 ruiters werd opgewacht, die bij zijn nadering hem te gemoet kwamen en hem den volgenden dag met veel onderscheiding escorteerden op den verderen weg naar de hoofdstad Adowa. Uit de zeer welwillende ontvangst te Aloelas voorspelt men een gunstig verloop der zending; dit is evenwel nog maar gissing.

DE REPUBLIEK IN FRANKRIJK.

II

(*Vervolg en slot.*)

Zoo de meester, zoo de knechts.

Wij zeiden dit zooeven reeds; thans moeten we een paar bewijzen leveren.

Het ministerie van Onderwijs kost 300.000 fr. meer dan voorheen; ondanks de wetten, door hen zelven gemaakt, installeeren de ministers zich gratis in de nationale gebouwen; willen ze in eene aandrift van edelmoedigheid geschenken geven, dan doen ze een flinken greep in huune beurzen?—pas op, in de porcelein-fabriek van Sèvres! De staat is er goed voor. Geen enkel ministerie, secretariaat en overige annexen, waarin de jaarlijksche tractementen tijdens de liberale republiek niet ontzaglijk gestegen zijn.

Wil men een paar kleinigheden?

Wilson, de welbeminde schoonzoon van den eerbiedwaardigen president, heeft jaren lang eene toelage van 40.000 fr. genoten voor frankeer-kosten, orschoon hij zijne correspondentie vrachtvrij voerde. Voor de slachtoffers [?] van den *coup d'état* van 2 December '52, waaronder een respectabel aantal moordenaars en brandstichters begrepen, wordt jaarlijks een post van 8.500.000. fr. uitgetrokken!

O, die edelmoedige republiek!

Wat beteekent het tegenover zulke vrijgevigheid, dat het budget sinds de conservatieve regeering van '77 voor eene liberale de plaats moest ruimen, van twee en een half milliard tot bijna vier en een half milliard gestegen is? Dat er toen ieder jaar 200 millioen van de staatsschuld werd geamortiseerd, terwijl ze thans immer stijgende is en weldra het cijfer van vier milliarden zal bereiken hebben? *Bagatelles que tout cela.*

Ziedaar de groote financieële voordeelen van 't vervangen der civiele lijst door de civieke.

Alles is verzwolgen, geene enkele hulpbron rest er zelfs voor de meest dringende behoeften.

Doch, het oogenblik nadert met rassche schreden, waarop het uitgezogen land tot het bewustzijn van zijn waren toestand zal geraken. Dan zal het zien, dat zijn leven door de onherstelbaarste aller kwalen reddeloos is ondermijnd. Men denke hier toch niet aan zwartkijkerij, en oordeele liever of de volgende gegevens geen teekenen eener teringziekte met doodelijken afloop zijn;

1°. Niettegenstaande alle buitengewone werken, die de exceptioneele toestand na den oorlog van '70 en '71 noodzakelijk maakte, voltooid zijn, blijft het budget nog jaarlijks stijgen.

2°. Het doorloopend buitengewoon crediet, dat niet duizenden, maar millioenen telt, deze kanker der staats-financiën, dat werktuig tot geldverspilling en geldverduistering, vormt nog altijd, jaar op jaar den kostbaren naschotel van het reeds zoo kostbare budget.

3°. De malaise onder de werklieden houdt immer aan; de industrie wordt geknakt door crisis op crisis; het openbaar vertrouwen door eene reeks van frauduleuze of minstens verdachte faillissementen weggenomen. Parijs, het hart van Frankrijk in den waren zin des woords, „ligt in *extremis!*” 't Is het woord van een Engelschman, die voor eenige weken de hoofdstad bezocht. „De beste zaken zijn gesloten,” zegt hij, „of houden finalen uitverkoop; onder alle klassen heerscht het verlammende gevoel der malaise, alleen zekere klasse van vrouwen uitgezonderd, die zich in het hart van Parijs heeft ingevreten om het als een ontredderd wrak achter te laten.” „Republiek, uw naam is bankroet!” heeft de Geneste eens in *Figaro* neergeschreven. Indien het Fransche volk slechts spoedig de waarheid van dit woord practisch bekrachtigde! Want beter lot dan een onherstelbaren *krach* verdient de republiek, die niets dan bankroeten teelt, voorzeker niet,

4°. De inkomsten verminderen even schrikbarend als de uitgaven stijgen. In Januari en Februari van het loopend jaar blijven zij $4\frac{1}{2}$ millioen onder die van 1883 en $11\frac{1}{2}$ millioen beneden de raming van minister Tirard. Deze twee cijfers moesten den Franschen bewindsmannen, zoo zij verstandig waren, vrij wat meer bezorgdheid baren dan de hersenschimmige aanmatigingen der Kerk en de zeer twijfelachtige woelingen der monarchisten.

Curaçao, 30 di Mei 1884.

Mi muy estimado Amigoe Ipi.

Coe contentoe toer hende a leza bo carta, koe bo a mandá mi coe *Glenfyne*. Awor ta berde koe ta duel mi, koe mi no ta huntoe coe bo. Coe un amigoe, mane ra Maike, mi por a haci també un biaga, sin haci muchoe danjo na mi famia. Mi ta spera, koe un dia mi por miré, i papia coené. Coe Carácas mi no a ricibi ningun noticia. Sigur bo ta na América ainda. Ta coe *Valencia*, koe mi ta warda bo carta.

Ipi, ta parcé mi koe Curaçao ta troca poco-poco. Manera bo a leza caba den "Amigoe" na principio di Mei, nos a haja un awa di berde. Rooi a corre manera muchoe bez nos ta mira den tem di awa. Tien lugarnan, koe a haja 12 duim. Awor seman aki trobé nos a haja un bon awa, koe a fresca nos tera; si cos ta sigi asina, anto, coe poder di Dios, lo nos haja un bon anja. Mara semper nos por haja un tempoe asina bonita, alomenos tamtem koe nan lo no a cumpli coe nos pidimentoe di doena nos bon awa pa nos i pa nos pober bestia.

Té awor ni ún palabra nos a tendé di parti di goebiernoe pa juda nos den di esai. Segun Begrooting di 1885, na lugar di haja placa sobrar, nos ta debe ainda. I toch nan tien sobrar; maar e placa sobrar meste fica wardar pa algun trabao di probecho publico. Lo nan meen coe es palabra trabao di poznan pa nos, ó lo no por ta, koe un dia e placa mesté sirbi pa tapa debe, koe Hoelanda tien causá di tantoe gastoe, koe nan ta haci ajá, pa cumpli coe nan ley di school; un ley, manera bo mees a bisá mi tantoe bez, koe ta destruccion di caga di placa na Hoelanda? Ora, Ipi, bo jega na Hoelanda no larga di samina bon es puntaai, i di mandá mi bo noticia tocanti ley di school koe nan tien i koe nan no por cumpli coené. Ta bon pa nos, jioenan di Curaçao, tien un bon egempel pa mira, ki mal efecto i ki disgracia un ley di school por docna, si el ta formar noema riba idea ilustradonan di progresoe, humanidad, civilizacion, etc. sin haci cuenta di berdadera necesidad, di práctica, i di poder koe un puebel tien.

Mi dici, koe na lugar di haja sobrar, nan ta debe ainda pasobra den *Begrooting*, koe nan a traha pa anja 1885, nan tien un debe ainda; di 40.000 florin. Bao di es 40.000 florin tin 10,000 pa school, koe nan ta meen di ta basta, si plan ta wor de aceptar.

Awor nos respectabel Gobernador a haja un manera di tapa es debe di 40.000 florin. Mi tien mi dilanti: *Ontwerp-Verordening houdende wijziging van eenige bepalingen op de heffing van het recht van accijns op sterke dranken in de Kolonie Curaçao.* Anto, Ipi, aki no tien cuenta di ley nobo, ma un trocamentoe den algun Artikel di ley bieuw, es ta, di ley di 28 Juli i di 20 December 1881. Pakiko nan no a haci meescos, koe di ley di school. Den "Amigoe" nº 21 bo por leza, koe Redactie també no kier un ley nobo, ma un trocamentoe den algun artikel di ley di 1873. Ma larga awor es plan di school, mi tien di papia di ley di accijns.

Den es *Ontwerp-Verordening* di Accijns nan tien pa fin di haja placa, pa tapa debé ó alomenos di haja satisfaccion, koe puebel di Curaçao, principalmente puebel perdido di boeraché, lo no bebé tantoe bebida sterki mas.

Pa es motiboe nan a boeta den es Verordening un belaster di 100 perc. di mas, es ta, na lugar di 20 cents, lo nan paga 40 pa cada liter. Pa mi parti nan por a boeta 2 o 3 florin pa liter, pasobra a mi, Ipi, manera bo sabi, mi ta enemigo mortal di bebida sterki. A mi sabi cuantoe disorder ta socede toer dia pa causa di es bebida fatal. Ta un di e causanan, koe ta danja nos puebel tanto. Mara cada kelki ta costa un shelling, anto Ipi, mi ta sigurá bo, liger lo nos mira nos puebel bien reglado; ma pa mi idea 40 cents ta muchoe poco of nada mees; pasobra es 40 cents lo no stroba nan di bebe segun coestumber. Kiko toch lo socede? Sjaperonan lo halza prijs un ó dos cents anto, alomenos, si nan no ta haja un manera di haci bebida sterki coe otro ingrediente, i bebedornan lo sacrifica es un ó dos cents di mas, lo nan kita també esai di nan comninda, pa cumpli coe nan mal gustoe. Asina na lugar koe puebel lo probecha di es halzamentoe di accijns, cos lo bira pejor. Prés, segun mi idea, belaster meste ta mas grandi ainda; talbez es 20 cents ta un coeminzamentoe pa boeta un otro anja, un ó dos ciento percent di mas. Anto si, lo mi ta muchoe contentoe.

Mi dici 40 cents ta muchoe poco, pasobra esai lo no stroba nan di bebe i pa es motiboe comerciantenan lo fies busca rum

i bebida sterki pa bendo. Di es banda anto fin di Verordening lo ta cumplí, es ta, lo nan haja placa pa paga dube. Esai por ta, ma Dios sá, si no por socede es koe un hoelandes a contá mi di es koe a socede na Hoelanda. No tien stad na Hoelanda, koe nan ta traha mas bebida sterki, koe Schiedam; tini ajá mas koe 300 fábrica di jenever. Un anja koe nan a halza Accijns ajá, sperando di tapa asina debe, koe caga di Goebiernoe tabatien, na fin di promer anja, nos a mira, koe nan a cobra menos koe otro anjanan, mientra podeser mas cantidad tabata exportá. I na es stad no tabatien falta di Policía, pasobra tini mas koe 200 aja pa waak, na dia i anochi. Si esai ta socede den un stad di 23.000 habitantenan, kiko no por socede aki na Curaçao, camina tantoe ta biba plamar, i koe ta imposibel nan por boeta tantoe policía pa waak? pasobra ta basta trabao pa haja bon hende contiar pa puesto di policía; un puesto bien respetar si el ta na man di un hende, koe ta boeta su huramentoe i honor riba oro.

Toer esai nos respetabel Gobernador a comprende també, i for di esai nan a boeta un boet grandi pa san, koe nan ta haja coe contrabanda. Ma es boet sool no ta basta, nos meste tien bon hende confiar, koe por cohé é contrabanda, i coe no sá konkel coe contrabandista. Mi sabi koe di toer manera lo nan busca hende, i lo nan haja bon hende mees; ma pa mi poder idea dos ó tres no ta bastante, alomenos un trienta tini di meste, i di unde lo nos haja nan?

Trobe, Ipi, mi dici, koe mi ta aproba es Verordening; ma mi tien duda, koe nos puebel i koe caga lo probecha coe esai. Lo nos mira. Dios doena, koe mi miedoe ta sin fundamentoe.

Adios mi Amigoe, té despues. Carlo ta contentoe koe bo a coemindé. Nos amigoenan toer, principalmente Sjon Ben, Nené, Herry i Marti ta coemindu bo. Es dianan lo mi combida nan cerca mi, pa pasa un anoche agradabel i decente, manera nos tien coestumber di haci dos ó tres bez den anja. Awor, Ipi, mi ta caba. Bon salur i semper bon probechoe na biaga! ¡Keré mi semper

Bo amigoe.
COBI.

GRAN NOVEDAD!

Harienja di maisji di masjien, na prys barata i semper na relasjon koe di maisji.
Di 32 Litros (1 Schepel.) pa riba ta worde beendé i pa bari també.
Sáloe fini també ta worde moelá.
Masjien ta situá na Scharlo, cerca pakoes di Saloe di Sr. L. V. Leyba i Kleep Grandi di Srs. Jesurun & Cº.

Curaçao, Abril 1884.

Harienja–32 Litros (1 Schepel) pá fl 2,75
Saloe ½ kilo—koe ta oen liber pa 7 cens.

Victoria-water

Natuurlijk Koolzuurhoudend Mineraalwater

uit de "Victoria Bron" te Oberlahnstein bij Ems is niet alleen voor gezonden een zeer welsmakende en verfrisschende drank, maar tevens een uitstekend geneesmiddel in vele gevallen van ziekten, in 't bijzonder bij die der maag en ademhalingsorganen, alsmede bij zenuwachtige toestanden.

De verkoop van 1,200,000 flesschen en kruiken in het eerste jaar der Exploitatie dezer bron is wel het beste bewijs van de voortreffelijkheid van dit mineraalwater.

Verkrijgbaar bij
JAN MONSANTO — OTROBANDA
en
WILLEM JOLLEY — WILLEMSTAD.

ADVERTENTIE.

WEGENS vertrek naar elders wordt te koop aangeboden een JONG, STERK RIJPAARD; het is een beste telganger. Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan het bureau van den "AMIGOE."

TIEN di bende un bon CABAI: PRETOE. MOSA, BALENTE I CAMNADOR FAMOSOE, Mas informacion bende por haja na bureau di "Amigoe."

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op maandag den 9n Juni e. k. 's middags ten 12 ure zal de snelzeilende Columbiaansche schoener „*Tairona*", voor het gebouw van de Hypotheekbank, ten overstaan van den notaris J. W. Heldewier Vignon worden verkocht. De inventaris en veilconditiën liggen ter inzage ten kantore van voornoemden notaris.

Gegadigden kunnen tot vóór den verkoopdag hunne aanbiedingen aan den ondergeteekende doen toekomen.

Willemstad 12n Mei 1884.

J. S. JOUBERT.

TE KOOP
BIJ
ELLIS & DANIA
OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer - koper - blik - en verfwaren; aarde - glas - en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

het beroemde St. APOLLINARIS-WATER.

DE MEEST BEKENDE ROMANTISCHE WERKEN
VAN DEN BEROEMDEN VLAAMSCHEN SCHRIJVER
HENDRIK CONSCIENCE.
VOLKSUITGAVE.
BOEKHANDEL VAN A. BETHENCOURT E HIJOS.

Blinde Rosa	fl ,40	Hoe men schilder wordt	,40
De Bauwwachter	,40	Koning Oriand	,60
Een goed hart	,40	Mengelingen	,40
Een Slachtoffer der moederliefde	,40	Menschenbloed	,50
Een stem uit het graf	,40	Plaag der Dorpen	,90
Een Zeemans-huisgezin	,40	Rikke-tikke-tak	,40
Eene uitvinding des duivels	,40	Siska van Rossemaal	,40
Eene verwarde zaak	,90	Twee (De) vrienden	,40
Grootmoeder (De)	,40	Wat eene moeder lijden kan	,40

BRONZEN MEDAILLES
OP DE
Tentoonstelling te Amsterdam
en te Caracas
1883.

Uitgekozen Oud Rum

VERFIJND DOOR
W. F. PIERRE
CURAÇAO.

HISTORISCH-GEOGRAFISCHE ATLAS.
Bewerkt onder toezicht van
J. B. KAN.
RECTOR VAN HET GYMNASIUM TE ROTTERDAM. HERZIEN MET MEDEWERKING VAN
Dr. R. F. F. REUDLER.
met 86 kaarten
1 deel in linnen band.................fl 5,—
Boekhandel van
A. BETHENCOURT É HIJOS.

TINI DI BENDE
NA
DRUKKERIJ DI VICARIATO.
BOEKI SIGIENTENAN:

Boeki di Oraciön	fl 0,62
„ „ „ coe Congregaci i Cantica	1,50
Boeki di Tomas A. Kempis (binder)	1.—
„ „ „ „ „ (coser).	0,60
„ „ **Cantica**	0,15
„ „ **Catesaci**	0,10
„ „ **Rosario**	0,10
„ „ **Historia di Bijbel**	0,15
Boeki di leza (tata i mama)	0,15
Camina di Cruz coe Meditacion	0,75
Ciento cuenta (binder)	0,60
„ e. (coser)	0,30
Les i Evangelionan di toer Dia Doemingoe	2.—
Mees boeki, band ordinario	1,50
Nobena na honor di San Dominico	0,05
Nederl—Papiamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)	1.50
E mees (coser)	1.—
Rekenboek	0,15

REKENSCHOOL
Oefeningen voor het aanschouwelijk, uit het hoofd en schriftelijk rekenen
DOOR
W. H. WISSELINK.

Eerste stukje.—Getallen van 1—10.
Tweede stukje.—Getallen van 1—20.
Derde stukje.—Getallen van 1—100.
Vierde stukje.—Getallen van 1—1000.
☞ Ieder stukje.......................fl 0,30
A. BETHENCOURT E HIJOS.

INDEX LIBRORUM PROHIBITORUM
juxta exemplar romanum

Jussu sanctissimi domini nostri PIO IX. Pontificis máximi editum anno MDCCCLXXVI.

EDITIO NOVISSIMA

in qua libri omnes ab apostolica sede usque ad annum 1878 proscripti suis locis recensentur, 1 vol. demi chagrin fl 2,50

A. BETHENCOURT E HIJOS.

VOLLEDIGE LEERCURSUS
OM
ZONDER ONDERWIJZER
uitsluitend door eigen oefening
GEMAKKELIJK EN SPOEDIG DE
SPAANSCHE TAAL
VOLGENS DE REGELEN DER SPRAAKKUNST EN DEN BESCHAAFDEN OMGANGSTOON TE LEEREN SCHRIJVEN EN SPREKEN
DOOR
SERVAAS DE BRUIN.

Compleet in 12 brieven, ingenaaid.......fl 10,75
Hetzelfde werk ingebonden.............. 11,50
Boekhandel van
A. BETHENCOURT É HIJOS.

LANILLA
PARA
BANDERAS
de diferentes colores
de venta á precio módico en la
Libreria de
A. BETHENCOURT É HIJOS.

POLVOS DE BRONCE
PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes	la onza	fl	1,25
Color de oro, fino para tarjetas	„	„	1,50
Color de oro, extra fino	„	„	2,50
Color de plata,	„	„	1,25
Color de plata, fino	„	„	1,50
Color de Cardenal, fino	„	„	1,50
Color Azul de plomo, fino	„	„	2,—

De venta en la librería de
A. Bethencourt é hijos.

ALMANACH DE GOTHA
POUR
1884.

Annuaire généalogique, diplomatique et statisque, vale......fl. 6,50.

Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS.

KENNISGEVING.

De ondergeteekende brengt ter k[...] nis van het Publiek, dat hij in [...] vervolg zijne gronden, bekend [...] der den naam van *Plantage As[...] sion*, en wel voornamelijk *Gro[...] Kleine* en *Midden-Kloof* alsook [...] de *Boca*, zal beschouwen als Ja[...] *gronden*, en die met schietgew[...] zal laten bejagen: zoodat hij z[...] voor mogelijke schade en onge[...] len niet verantwoordelijk kan stel[...]

Tevens is het, van heden af, a[...] niemand geoorloofd, zonder ve[...] van den ondergeteekende of v[...] diens *Factor*, de bekende *Costa* [...] *Ascension* te betreden, noch daar [...] zijnen weg te nemen.

Curaçao, den 5n April 1884.

L. NAMIAS.

NOTICIA.

Mi ta pone na conocementoe di [...] bliek en general, koe desdi aw[...] adelanti mi ta pone mi coen[...] *Ascencion* como *Jachtterrein*, [...] ta, koe mi ta larga jaag coe [...] den toer mondi, principalmente *G[...] Kloof*, *Kleine Kloof*, *Mid[...] Kloof* i na *Boca*, asina, koe n[...] no ta responsabel pa daujo ko[...] socede. Mi no ta permiti pa ni[...] hende pasa sin mi *órden* of d[...] Factor na costa di *Ascencion*.

Curaçao, 5 April 1884.

L. NAMIAS.

FREDERIK PUPPE

ta ofrecé na e respetable pú[...] akí su sirbishi den arte di pl[...] ría. L'é doena su trabaonan, [...] nan koe lo kié favorecé, na un p[...] cio moderado.

Punda, skina di Wind-Straat, Nº [...]

"EL LATINO AMERICANO"

periódico para familias, contiene lite[...] ra, ciencias, artes, viajes, música, te[...] modas, conocimientos útiles é inte[...] generales: La empresa de dicho p[...] dico en castellano lleva el nombre de [...] tograph Manufacturing Cº, 22 y 24 C[...] Street, New York. Salió de avanz[...] número en Mayo y saldrá otro en J[...] pero del 1º de Setiembre al 1º de [...] próximo saldrá una vez por mes y a[...] de Enero en adelante 2 veces al me[...] ahora contiene 16 páginas y el val[...] año es tres dollars de oro.

El suscritor al periódico puede gana[...] dollars de oro, ó cualquiera de los [...] tes premios $ 1000, $ 500, $ 100, [...] piano de $ 500, una máquina de co[...] $ 50, un abanico de $ 10 ó un [...] de $ 5, para el efecto cada recibo tie[...] respectivo número por el cual el su[...] puede reclamar el premio de lotería [...] le haya tocado en suerte.

El que consiga 50 suscritores recib[...] regalo un relox de oro de.........[...]

El que consiga 30 suscritores recib[...] regalo un relox de Señora de.......[...]

El que consiga 20 suscritores recib[...] regalo un relox de plata de.......[...]

El que consiga 15 suscritores recib[...] regalo un relox de plata de......[...]

El que consiga 10 suscritores recib[...] regalo un abanico bordado de......[...]

El que consiga 5 suscritores recib[...] regalo una suscricion gratis.

Con tales ventajas ¿ quién dejará [...] cribirse á este importante periódico [...] rrid á la libreria de A. Bethencourt [...] agentes en Curazao, cada uno con tres [...] de oro, con lo que hareis vuestra f[...] y contribuireis para que podamos [...] un relox de oro de $ 75.

NUEVO ARANCEL
DE LOS
DERECHOS DE IMPORTACION
DE
VENEZUELA.

☞ Se vende á fl 2,50 el ejemplar. Libreria de A. BETHENCOURT [...]

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt [...]